

”Från patient till medborgare”

- Dröm eller verklighet inför 2010 -

1999/2000:79

Östra Göinge kommun 31 januari 2008

Lars Gustavsson

HSO Skåne

Regeringsförklaringen 1999

”Hinder för funktionshindrades rätt att delta fullt ut i samhället ska rivas.”

Nationella mål

- En samhällsgemenskap med mångfald som grund.
- Att samhället utformas så att människor med funktionshinder i alla åldrar blir fullt delaktiga i samhällslivet.
- Jämlikhet i levnadsvillkor för flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionshinder.

Särskild inriktning

- Att identifiera och undanröja hinder för full delaktighet i samhället för människor med funktionshinder
- Att förebygga och bekämpa diskriminering
- Att ge barn, ungdomar och vuxna med funktionshinder förutsättningar för självständighet och självbestämmande

Prioriterade arbetsområden

- Att se till att handikapperspektivet genomsyrar alla samhällssektorer
- Att skapa ett tillgängligt samhälle
- Att förbättra bemötandet

Bakgrund - Utgångspunkter

- Fler och fler äldre
- Ca 10% funktionshinder som innebär svårigheter i dagliga livet
- Antalet förtidspensionärer har långtidssjukskrivna ökat
- Behov av strukturella och allmänna insatser
- Kostnader för individuella insatser ökar
- Ökad efterfrågan på vård och omvårdnad
- Minskad tillgång på arbetskraft

Utgångsläge II

Individuella
åtgärder

Strukturella
åtgärder

Önskvärt läge

Strukturella
åtgärder

Individuella
åtgärder

Ansvars och finansieringsprincipen

- Varje samhällsaktör ska utforma och bedriva sin verksamhet så att den blir tillgänglig för alla medborgare
- Kostnaderna för tillgänglighetsskapande åtgärder ska finansieras inom ramen för den ordinarie verksamheten

En definition av tillgänglighet

Tillgänglighet, ett mångfacetterat begrep med flera perspektiv:

”Möjlighet att ta del av något eftersträvansvärt och/ eller behövtigt.”

- Se
- Höra
- Vara där
- ”Släppas in”
- Ta emot och tolka information
- Delta i verksamheter

Tillgänglighetsperspektiv

Handikappolitiken I

- Myndigheter ska se till att lokaler, verksamhet och information är tillgängliga för personer med funktionshinder.
- Krav har införts i PBL på att enkelt åtgärdade hinder mot tillgänglighet och användbarhet i befintliga lokaler dit allmänheten har tillträde och på befintliga allmänna platser ska vara åtgärdade före år 2010.
- De lokala handikapporganisationernas möjlighet till samråd i plan- och byggärenden ses över.

Handikappolitiken II

- Tillgängligheten till transportsystem ska förbättras. Tillgänglighet ska beaktas vid all planering och upphandling av infrastruktur, färdmedel, trafik och övriga tjänster.
- Handisam utarbetar ett nationellt program, med förankring i de handikappolitiska principerna, som ska ligga till grund för kompetensutveckling på lokal och regional nivå.

Vem ansvarar?

- Ägarna av publika lokaler och allmänna platser ska se till att alla enkelt avhjälpta hinder åtgärdas
- Kommunens uppgift är att övervaka efterlevnaden av plan- och bygglagen
- Kontrollen av att ägarna åtgärdar hindren är beroende av aktiva tillsynsinsatser från kommunens sida och genom anmälningar från allmänheten

När ska åtgärderna vara genomförda?

- Utgångspunkten är att alla enkelt avhjälpta hinder ska undanröjas direkt
- Om det av ekonomiska skäl, ”passa-på-skäl” eller dylikt finns anledning att senarelägga undanröjandet så är det möjligt, men detta skall i så fall preciseras i en ekonomisk plan
- Enligt nationella handlingsplanen för handikappolitiken bör åtgärderna dock ha genomförts senast vid utgången av 2010

Vad har hänt I

HSO Skåne anmälningar 2006 till 11 kommuner i Skåne om enkelt avhjälpna hinder som ej var åtgärdade.

Uppföljning av resultat våren 2007:

- 2 kommuner har ej diariefört inlämnade anmälningar
- 6 kommuner har ej vidtagit åtgärder med anledning av gjorda anmälningar
- 3 kommuner har vidtagit åtgärder med anledning av gjorda anmälningar

Vad har hänt II

HSO Skåne 2007, genomgång av resterande 22 kommuners arbete att identifiera och åtgärda enkelt avhjälpna hinder. Bortfall - 4 kommuner:

- 11 kommuner har inventerat *kommunens* egna fastigheter
- 7 kommuner har inte påbörjat eller slutfört inventering av *kommunens* fastigheter
- 9 kommuner har inventerat *privata* fastighetsägare
- 9 kommuner har inte påbörjat eller slutfört inventering av *privata* fastighetsägare
- 6 kommuner har bett om hjälp att få in anmälningar

Vad har hänt III

- Våren 2006 var en av 33 kommunala hemsidor tillgänglig.
- Efter det:
- 10 kommuner har gjort helt nya hemsidor
- 7 kommuner planerar nya hemsidor
- 9 kommuner har rättat till brister
- 7 kommuner har inte gjort något

Vad har hänt i Östra Göinge?

- Inventering av kommunen ej av privat privata fastighetsägare?
- Publika platser tillgängliga enligt HIN
- Arbete med ny hemsida pågår. Anpassas enligt WCAG?
- 21 anmälningar gjorda av HSO representanter efter inventering den 22/10
- Östra Göinge klar till 2010?

Utmaningar

- Enkelt avhjälpna hinder
- Kollektivtrafiken tillgänglig till 2010
- Myndigheternas tillgänglighetsarbete
- Arbetsmarknaden
- Bättre utvärdering och kommunikation kring resultaten av handikappolitiken
- Samverkan behöver utvecklas

Hur kommer vi igång Vad behövs

- Tydlig politisk viljeinriktning
- Aktivare handikapprörelse
- Samverka med handikapprörelsen krav/resurser
- Information och kunskapshöjning
- Handikappolitiska arbetet mer systematiskt
- Inventera behövliga åtgärder
- Prioritera och planera på lång och kort sikt
- Kasta loss!!!

Mer information

skane.hso.se

handisam.se

ho.se

hso.se